A BIZOTTSÁG (EU) 2022/1193 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. július 11.)

a *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014 felszámolását és terjedésének megakadályozását célzó intézkedések megállapításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésének a) pontjára, valamint c)–h) pontjára,

mivel:

(1) Az (EU) 2016/2031 rendelet képezi a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekre vonatkozó uniós jogszabályok alapját. Az említett rendelet új szabályokat állapít meg, ezért 2022. január 1-jétől kezdődően hatályon kívül helyez több olyan jogi aktust, amelyek az ágazat korábbi szabályain alapultak.

(2) A hatályon kívül helyezett jogi aktusok egyike a 98/57/EK tanácsi irányelv ([2]), amely intézkedéseket határozott meg a *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996, későbbi nevén *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014 károsítóval (a továbbiakban: a meghatározott károsító) szemben, amely a baktériumos barnarothadás kórokozója.

(3) Ezen túlmenően az említett irányelv elfogadása óta új tudományos eredmények láttak napvilágot a meghatározott károsító biológiai jellemzőivel és terjedésével kapcsolatban, emellett pedig új vizsgálati módszerek kidolgozására került sor a meghatározott károsító kimutatására és azonosítására, továbbá módszerek születtek annak felszámolására és terjedésének megakadályozására.

(4) Ezért helyénvaló új intézkedéseket elfogadni a *Solanum tuberosum* L. (burgonya) vetőmagtól eltérő növényei, valamint a *Solanum lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw (paradicsom) terméstől és vetőmagtól eltérő növényei (a továbbiakban: meghatározott növények) tekintetében annak érdekében, hogy az Unió területén előforduló meghatározott károsító felszámolható és terjedése megakadályozható legyen. Ugyanakkor a 98/57/EK irányelvben meghatározott egyes intézkedések – különösen azok, amelyek a meghatározott károsító felszámolására és terjedésének megakadályozására vonatkoznak – továbbra is megfelelőek, ezért azokat elő kell írni.

(5) A tagállamok illetékes hatóságainak éves felderítéseket kell végezniük a meghatározott károsítónak a területükön található meghatározott növényeken való jelenlétére vonatkozóan annak érdekében, hogy biztosítsák az említett károsító leghatékonyabb, korai észlelését. Az éves felderítésekre vonatkozó szabályokat hozzá kell igazítani a meghatározott növények tervezett felhasználásához annak biztosítása érdekében, hogy az egyes növények és felhasználásuk tekintetében a vizuális vizsgálatra, a mintavételre és a laboratóriumi vizsgálatra a legalkalmasabb időpontban és a legmegfelelőbb feltételek mellett kerüljön sor.

(6) A meghatározott károsító jelenlétének gyanúja esetén az érintett tagállam illetékes hatóságának a nemzetközi szabványokkal összhangban laboratóriumi vizsgálatokat kell végeznie a jelenlét megerősítése vagy megcáfolása érdekében.

(7) Amennyiben a meghatározott károsító jelenléte megerősítést nyer, az érintett tagállam illetékes hatóságának haladéktalanul meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket a meghatározott károsító felszámolása és továbbterjedésének megakadályozása érdekében. Az első ilyen intézkedés egy körülhatárolt terület létrehozása.

(8) További felszámolási intézkedésekről is rendelkezni kell. A meghatározott károsítóval fertőzöttnek minősített meghatározott növények nem ültethetők el az Unió területén, és az érintett tagállam illetékes hatóságának gondoskodnia kell a fertőzött meghatározott növények olyan feltételek mellett történő megsemmisítéséről vagy egyéb módon történő ártalmatlanításáról, amelyek megakadályozzák a meghatározott károsító terjedését. A laboratóriumi vizsgálatra, a mintavételre és a helyszíni fellépésekre vonatkozóan konkrét intézkedéseket kell előírni

([1]) HL L 317., 2016.11.23., 4. o.

([2]) A Tanács 98/57/EK irányelve (1998. július 20.) a *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. elleni védekezésről (HL L 235., 1998.8.21., 1. o.).

annak biztosítása érdekében, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító elterjedésének azonosítható kockázata. Konkrét intézkedéseket kell előírni annak megakadályozására, hogy a meghatározott károsító fertőzött felszíni vizek útján, illetve a burgonyafélékhez tartozó termesztett vagy vadon élő gazdanövényeken keresztül kikerüljön a körülhatárolt területről.

(9) E rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon kell hatályba lépnie annak biztosítása érdekében, hogy a 98/57/EK irányelv hatályon kívül helyezése után a lehető leghamarabb alkalmazandó legyen.

(10) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet intézkedéseket állapít meg a *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996, emend. Safni *et al.* 2014 károsítónak, a baktériumos barnarothadás okozójának az Unió területén való felszámolása és terjedésének megakadályozása céljából.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „meghatározott károsító”: *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014;
2. „meghatározott növények”: a *Solanum tuberosum L.* (burgonya) növényei, a vetőmagok kivételével, valamint a *Solanum lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw (paradicsom) növényei, a termés és a vetőmag kivételével;
3. „burgonyafélékhez tartozó gazdanövények”: a *Solanaceae* családba tartozó vadon élő és termesztett növények;
4. „árvakelésű meghatározott növények”: meghatározott növények, amelyek a termőhelyeken ültetés nélkül jelennek meg;
5. „a termőhelyen elültetésre szánt gumók”: meghatározott termőhelyen termesztett gumók, amelyeket arra szánnak, hogy állandó jelleggel az adott helyen maradjanak, és amelyeket nem szándékoznak tanúsítani.

3. cikk

Éves felderítések

(1) Az illetékes hatóságok éves felderítéseket végeznek a meghatározott károsítónak a területükön található meghatározott növényeken, a meghatározott növények öntözésére használt felszíni vizekben és a folyékony hulladékokban való jelenlétére vonatkozóan, az alábbi követelményeknek megfelelően:

a) nem ültetésre szánt gumók esetében a felderítések a következőket foglalják magukban:

   i. mintavétel raktári tételből származó gumókból vagy a fejlődő növényekből a lehető legkésőbbi, a szárak elszáradása és a betakarítás közötti időpontban;

   ii. a fejlődő növény vizuális vizsgálata – amennyiben a meghatározott károsító tünetei vizuálisan azonosíthatók –, valamint a szétvágott gumók vizuális vizsgálata azokban az esetekben, amikor az ilyen vizsgálat alkalmas a meghatározott károsító tüneteinek kimutatására;

b) nem a termőhelyükön elültetésre szánt gumók esetében a felderítéseknek szisztematikusan ki kell terjedniük a fejlődő növények és a raktári tételek vizuális vizsgálatára, a raktárban történő mintavételre vagy a fejlődő növényekből való, a lehető legkésőbb, a szárak elszáradása és a betakarítás között végzett mintavételre;

c) a termőhelyükön elültetésre szánt gumók esetében a felderítéseket a meghatározott károsító jelenléte tekintetében azonosított kockázat alapján kell elvégezni, és azoknak a következőkre kell kiterjedniük:

   i. mintavétel raktári tételből származó gumókból vagy a fejlődő növényekből a lehető legkésőbbi, a szárak elszáradása és a betakarítás közötti időpontban;

   ii. a fejlődő növény vizuális vizsgálata – amennyiben a meghatározott károsító tünetei vizuálisan azonosíthatók –, valamint a szétvágott gumók vizuális vizsgálata azokban az esetekben, amikor az ilyen vizsgálat alkalmas a meghatározott károsító tüneteinek kimutatására;

d) paradicsomnövények esetében a felderítéseknek ki kell terjedniük legalább az újraültetésre szánt növények termőhelyén lévő fejlődő növények megfelelő időpontokban végzett vizuális vizsgálatára;

e) a meghatározott növényektől eltérő, burgonyafélékhez tartozó gazdanövények esetében, valamint a felszíni vizek és a folyékony hulladékok esetében a felderítéseket a megfelelő módszerek alkalmazásával kell elvégezni, és adott esetben mintákat kell venni.

(2) A minták számát, származását és begyűjtésének idejét megalapozott tudományos és statisztikai elvek, valamint a meghatározott károsító biológiai jellemzői alapján kell meghatározni, figyelembe véve az érintett tagállamok sajátos burgonya- és paradicsomtermesztési rendszereit.

(3) A tagállamok minden év április 30-ig jelentést tesznek a Bizottságnak és a többi tagállamnak az előző naptári évben elvégzett éves felderítések eredményeiről. A felderítések eredményeit a II. mellékletben megadott sablon szerint jelentik.

4. cikk

Intézkedések a meghatározott károsító jelenlétének gyanúja esetén

(1) Az illetékes hatóság biztosítja, hogy a felderítések céljából vett mintákat az I. melléklet 2.1. pontjában foglalt kimutatási vizsgálatoknak vessék alá.

(2) A kimutatási vizsgálatok eredményének rendelkezésre állásáig az illetékes hatóság:

a) megtiltja az összes olyan növénykultúrából, tételből vagy szállítmányból származó meghatározott növény szállítását, amelyből a mintákat vették, az ellenőrzése alatt álló azon meghatározott növényeknek a kivételével, amelyek vonatkozásában megállapítást nyert, hogy a meghatározott károsító terjedésének nincs azonosítható kockázata;

b) felkutatja a feltételezett előfordulás eredetét;

c) elvégzi az a) pontban foglaltaktól eltérő minden, a termőhelyen termesztett meghatározott növény szállításának hatósági ellenőrzését, amelyből az a) pontban említett mintákat vették;

d) megtiltja felszíni víz használatát a meghatározott növényeken és más termesztett, burgonyafélékhez tartozó gazdanövényeken a meghatározott károsító felszíni vízben való jelenlétének megerősítéséig vagy megcáfolásáig, kivéve, ha azzal a feltétellel engedélyezi a felszíni víz használatát az üvegházakban termesztett paradicsomok és más termesztett, burgonyafélékhez tartozó gazdanövények esetében, hogy a vizet az illetékes hatóság által engedélyezett megfelelő módszerek alkalmazásával fertőtlenítik.

(3) A kimutatási vizsgálatok eredményeinek rendelkezésre állásáig az illetékes hatóság biztosítja, hogy az alábbiak mindegyike megőrzésre és megfelelő tartósításra kerüljön:

a) az összes olyan gumó és – amennyiben lehetséges – az összes olyan növény maradéka, amelyekből mintát vettek;

b) a meghatározott növények kivonatainak maradéka, DNS-kivonatok és a vizsgálathoz előkészített további anyagok;

c) adott esetben a tiszta tenyészet;

d) minden vonatkozó dokumentum.

(4) Amennyiben a meghatározott károsító jelenlétének gyanúja az I. melléklet 1.1. pontjával összhangban megerősítésre kerül, az illetékes hatóság biztosítja, hogy az I. mellékletben említett vizsgálatokat elvégezzék a felderítések céljából vett mintákon a meghatározott károsító jelenlétének megerősítése vagy megcáfolása érdekében.

5. cikk

Intézkedések a meghatározott károsító jelenlétének megerősítése esetén

(1) Amennyiben a meghatározott károsító jelenléte az I. melléklet 1.2. pontjával összhangban megerősítésre kerül, a (2)–(6) bekezdést kell alkalmazni.

(2) Amennyiben a meghatározott károsító jelenléte a meghatározott növények esetében megerősítésre kerül, az illetékes hatóság haladéktalanul megteszi a következő intézkedéseket:

a) vizsgálatot rendel el a fertőzés mértékének és elsődleges forrásának vagy forrásainak meghatározására a III. melléklettel összhangban, a 4. cikk (1) bekezdése szerinti további vizsgálatok elvégzésével, legalább az összes, klonális rokonságban álló, ültetésre szánt gumókészletre kiterjedően;

b) körülhatárolt területet hoz létre, amely magában foglalja legalább a fertőzött körzetet, amely a következő elemek mindegyikét tartalmazza:

   i. azok a meghatározott növények, szállítmányok és/vagy tételek, járművek, edények, raktárak vagy azok egységei, amelyekből a meghatározott növényből vett fertőzött minta származik, továbbá a meghatározott növények előállításához, szállításához vagy tárolásához használt minden egyéb tárgy – beleértve a csomagolóanyagokat is – és gép, továbbá adott esetben az(ok) a termőhely(ek) vagy termesztési hely(ek), ahol az adott meghatározott növényeket termesztették vagy betakarították;

   ii. az i. pontban felsorolt valamennyi típusú tétel, amelyről megállapítást nyert, hogy azt valószínűleg megfertőzte a meghatározott károsító a betakarítás előtti vagy utáni érintkezés, illetve a fertőzött meghatározott növényekkel való egyidejű termesztés, öntözés vagy permetezés révén, figyelembe véve a IV. melléklet 1. pontjában felsorolt elemeket;

c) pufferzónát hoz létre a fertőzött körzet körül, amennyiben az a növényegészségügyi kockázat kezeléséhez szükséges, figyelembe véve a meghatározott károsító lehetséges terjedésének elemeit a IV. melléklet 2. pontjában foglaltak szerint;

d) minősítést végez:

   i. a b) pont i. alpontjában felsorolt tételeket fertőzöttnek minősíti;

   ii. a b) pont ii. alpontjában felsorolt tételeket valószínűleg fertőzöttnek minősíti.

(3) Amennyiben a meghatározott károsító meghatározott növényektől eltérő, burgonyafélékhez tartozó gazdanövényeken való jelenléte megerősítésre kerül, és amennyiben megállapítást nyer, hogy a meghatározott növények termesztése kockázatnak van kitéve, az illetékes hatóság megteszi a következő intézkedéseket:

a) vizsgálatot rendel el a fertőzés mértékének és elsődleges forrásának vagy forrásainak meghatározására a III. melléklettel összhangban, a 4. cikk (1) bekezdése szerinti további vizsgálatok elvégzésével, legalább az összes, klonális rokonságban álló, ültetésre szánt gumókészletre kiterjedően; és

b) körülhatárolt területet hoz létre, amely a fertőzött körzetet foglalja magában.

A fertőzött körzetnek tartalmaznia kell a következőket:

a) azok a gazdanövények, amelyekből a fertőzött mintát vették;

b) a meghatározott károsítóval való fertőződésre hajlamos gazdanövények, amelyeket a betakarítás előtti vagy utáni érintkezés, illetve a fertőzött gazdanövényekkel való egyidejű termesztés, öntözés vagy permetezés révén valószínűleg fertőzöttnek minősítenek.

Az illetékes hatóság minősítést végez:

a) a második albekezdés a) pontjában említett gazdanövényeket fertőzöttnek minősíti;

b) a második albekezdés b) pontjában említett gazdanövényeket valószínűleg fertőzöttnek minősíti.

(4) Amennyiben a meghatározott károsító jelenléte a felszíni vizekben, az ipari feldolgozásból vagy a meghatározott növényeket kezelő csomagolóüzemekből származó folyékony hulladékban vagy a kapcsolódó, burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényeken megerősítésre kerül, és amennyiben a meghatározott növények termesztését veszélyezteti a felszíni vízzel történő öntözés, permetezés vagy elárasztás, az illetékes hatóság megteszi a következő intézkedéseket:

a) vizsgálatot rendel el a III. melléklettel összhangban, amely magában foglalja a felszíni vizekből és a folyékony hulladékból vett mintákon, valamint adott esetben a burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényeken megfelelő időpontokban, a fertőzöttség mértékének meghatározása céljából végzett felderítést; és

b) körülhatárolt területet hoz létre, amely magában foglalja a fertőzött körzetet, figyelembe véve a meghatározott károsító lehetséges terjedésének elemeit a IV. melléklet 2. pontjában foglaltak szerint.

A fertőzött körzetnek tartalmaznia kell a következőket:

a) a felszíni víz, amelyből a fertőzött mintá(ka)t vették;

b) a valószínűleg fertőzött felszíni víz, figyelembe véve a IV. melléklet 1. pontjában felsorolt elemeket.

Az illetékes hatóság minősítést végez:

a) a második albekezdés a) pontjában említett felszíni vizet fertőzöttnek minősíti;

b) a második albekezdés b) pontjában említett felszíni vizet valószínűleg fertőzöttnek minősíti.

(5) Amennyiben valamely tagállam kitörési értesítést nyújtott be az EUROPHYT rendszer keretében, az értesítésben említett szomszédos tagállamok meghatározzák a fertőzés valószínű mértékét, és körülhatárolt területet hoznak létre a (2), (3) és (4) bekezdéssel összhangban. A felszíni vizekben jelentkező kitörés esetén nem kell értesítést küldeni már körülhatárolt területeken található fertőzött felszíni vízről.

(6) Az illetékes hatóság biztosítja, hogy az alábbiak mindegyike megőrzésre és megfelelő tartósításra kerüljön:

a) a 4. cikk (3) bekezdésében meghatározott anyag, legalább az összes vizsgálat befejezéséig;

b) a második kimutatási vizsgálathoz és adott esetben az azonosítási vizsgálatokhoz kapcsolódó anyag, az összes vizsgálat befejezéséig;

c) adott esetben a meghatározott károsító tiszta tenyészete, az (5) bekezdés szerinti értesítési eljárást követően legalább egy hónapig.

6. cikk

A meghatározott károsító felszámolására irányuló intézkedések

(1) A meghatározott károsítóval az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített meghatározott növények nem ültethetők el. Az illetékes hatóság biztosítja, hogy a fertőzött meghatározott növényeket az V. melléklet 1. pontjának megfelelően megsemmisítsék vagy más módon ártalmatlanítsák, amennyiben megállapítást nyer, hogy a meghatározott károsító terjedésének nincs azonosítható kockázata.

Amennyiben a meghatározott növényeket azt megelőzően ültették el, hogy azokat fertőzöttnek minősítették, az elültetett anyagot haladéktalanul meg kell semmisíteni vagy más módon ártalmatlanítani kell az V. melléklet 1. pontjának megfelelően. Az(oka)t a termesztési hely(ek)et, ahol a fertőzött meghatározott növényeket elültették, fertőzöttnek kell minősíteni. Körülhatárolt területet kell létrehozni az 5. cikk (2) bekezdése b) pontjának megfelelően.

(2) Az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja értelmében valószínűleg fertőzöttnek minősített meghatározott növények, valamint azok a meghatározott növények, amelyek esetében az 5. cikk (4) bekezdése alapján kockázatot állapítottak meg, nem ültethetők el, és az illetékes hatóságok ellenőrzése mellett az V. melléklet 2. pontjában meghatározott megfelelő felhasználásra vagy ártalmatlanításra kerülnek, amennyiben megállapítást nyer, hogy a meghatározott károsító terjedésének nincs azonosítható kockázata.

Amennyiben a meghatározott növényeket azt megelőzően ültették el, hogy azokat valószínűleg fertőzöttnek minősítették, az elültetett anyagot haladéktalanul meg kell semmisíteni, vagy a VI. melléklet 2. pontjában meghatározott intézkedéseket kell alkalmazni. Az(oka)t a termesztési hely(ek)et, ahol a valószínűleg fertőzött meghatározott növényeket elültették, valószínűleg fertőzöttnek kell minősíteni. Körülhatárolt területet kell létrehozni az 5. cikk (2) bekezdése b) pontjának megfelelően.

(3) Az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített, vagy az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja és az 5. cikk (4) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontja értelmében valószínűleg fertőzöttnek minősített gépeket, járműveket, edényeket, raktárakat vagy raktáregységeket és bármely más tárgyat – köztük a csomagolóanyagokat – meg kell semmisíteni, vagy pedig az V. melléklet 3. pontjában meghatározott módszerek alkalmazásával meg kell tisztítani és fertőtleníteni kell.

(4) A körülhatárolt területeken az (1), (2) és (3) bekezdésben előírt intézkedéseken felül az V. melléklet 4. pontjában meghatározott intézkedéseket is alkalmazni kell.

7. cikk

Az ültetésre szánt gumókra vonatkozó különleges vizsgálati intézkedések

(1) Amennyiben a meghatározott károsítónak az ültetésre szánt gumók termesztési helyén való jelenléte megerősítésre került, az illetékes hatóság biztosítja, hogy az I. mellékletben említett vizsgálatokat elvégezzék a gumók fertőzött tételeinek klonális rokonságban álló vonalain, illetve – amennyiben megállapításra kerül a klonális rokonságban álló vonalak hiánya – azokon a gumókon vagy a gumók azon tételein, amelyek közvetlenül vagy közvetve érintkeztek a gumók fertőzött tételeivel.

(2) Amennyiben a meghatározott károsítónak az ültetésre szánt, tanúsítási rendszerbe tartozó gumók termesztési helyén való jelenléte megerősítésre került, a kezdeti klónszelekció minden egyes növényén, vagy pedig az elit vetőburgonya reprezentatív mintáin el kell végezni az I. mellékletben említett vizsgálatokat.

8. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. július 11-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

I. MELLÉKLET

Vizsgálati program a 3., 4., 5. és 7. cikk alapján elvégzendő vizsgálatokhoz

1. A MEGHATÁROZOTT KÁROSÍTÓ JELENLÉTÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ELVEK

1.1. A meghatározott károsító jelenlétének gyanúja akkor áll fenn, ha a meghatározott növényen vagy a vízmintákon végzett első kimutatási vizsgálat pozitív eredményt ad.

1.2. A meghatározott károsító jelenléte a következő esetekben nyer megerősítést:

a) ha az első vagy a második kimutatási vizsgálat tipikus morfológiájú telepeket eredményező szelektív izoláció és két, a telepeken végzett azonosítási vizsgálat pozitív eredményt ad;

b) ha az első és a második vizsgálat a szelektív izolációs vizsgálattól eltérő vizsgálat, és két azonosítási vizsgálat pozitív eredményt ad, miután a mintán tipikus morfológiájú telepeket eredményező szelektív izolációt végeztek.

E két azonosítási vizsgálat közül az egyiknek a 2.2. pont e), f) és g) pontjában említett vizsgálatok valamelyikének kell lennie.

2. VIZSGÁLATOK

2.1. Kimutatási vizsgálat

A kimutatási vizsgálatoknak biztosítaniuk kell a tünetmentes mintákból nyert újraszuszpendált pellet 1 ml-ében legalább 10^4 sejt következetes kimutatását.

A második kimutatási vizsgálatnak az első kimutatási vizsgálattól eltérő biológiai elveken vagy eltérő nukleotid régiókon kell alapulnia.

A kimutatási vizsgálatok a következők:

a) a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírt fluoreszkáló ellenanyagpróbák;

b) a meghatározott károsító izolálása a félig szelektív módosított SMSA tápközegben, a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

c) hagyományos PCR-vizsgálat Pastrik *et al.* (2002) primerek ([1]) alkalmazásával, a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

d) TaqMan® valós idejű PCR-tesztek, a következő primerek és próbák alkalmazásával:

i. Weller *et al.* (2000) ([2]), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

ii. Vreeburg *et al.* (2016) ([3]) (TaqMan® próba alkalmazásával, amelyet módosítottak a Weller *et al.* (2000) által leírt eredeti próbához képest), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

([1]) Pastrik, K.H., Elphinstone, J.G., Pukall, R. (2002) Sequence analysis and detection of *Ralstonia solanacearum* by multiplex PCR amplification of 16S-23S ribosomal intergenic spacer region with internal positive control. *European Journal of Plant Pathology* 108, 831–842.

([2]) Weller, S.A, Elphinstone, J.G., Smith, N., Boonham, N., Stead, D.E. (2000). Detection of *Ralstonia solanacearum* strains with a quantitative, multiplex, real-time, fluorogenic PCR (TaqMan) assay. *Applied and Environmental Microbiology,* 66, 2853–2858. https://journals.asm.org/doi/10.1128/AEM.66.7.2853-2858.2000.

([3]) Vreeburg, R.A.M., Bergsma-Vlami, M., Bollema, R.M., de Haan, E.G., Kooman-Gersmann, M., Smits-Mastebroek, L., Tameling, W.I.L., Tjou-Tam-Sin, N.N.A., van de Vossenberg B.T.L.H, Janse, J.D. (2016). Performance of real-time PCR and immunofluorescence for the detection of *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* and *Ralstonia solanacearum* in potato tubers in routine testing. *Bulletin OEPP/EPPO Bulletin* 46, 112–121.

iii. Vreeburg *et al.* (2018) ([4]) (úgynevezett NYtor teszt), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

iv. Massart *et al.* (2014) ([5]), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

e) LAMP-vizsgálat (loop-mediated isothermal amplification; hurokközvetített izotermikus amplifikáció) Lenarčič *et al.* (2014) ([6]) primerek alkalmazásával (csak tüneteket mutató növényi anyagok esetében), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint.

2.2. Azonosítási vizsgálatok

Az azonosítási vizsgálatok a következők:

a) fluoreszkáló ellenanyagpróbák, a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

b) hagyományos PCR-vizsgálatok Pastrik *et al.* (2002) primerek alkalmazásával, a nemzetközi diagnosztikai szabványokban részletesen leírtak szerint;

c) TaqMan® valós idejű PCR-tesztek, a következő primerek és próbák alkalmazásával:

i. Weller *et al.* (2000), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

ii. Vreeburg *et al.* (2016) (TaqMan® próba alkalmazásával, amelyet módosítottak a Weller *et al.* (2000) által leírt eredeti próbához képest), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban részletesen leírtak szerint;

iii. Vreeburg *et al.* (2018) (úgynevezett NYtor teszt), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

iv. Massart *et al.* (2014), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

d) LAMP-vizsgálat (loop-mediated isothermal amplification; hurokközvetített izotermikus amplifikáció) vizsgálat Lenarčič *et al.* (2014) primerek alkalmazásával, a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

e) filotípusspecifikus hagyományos multiplex PCR-vizsgálat (Opina *et al.* (1997) ([7]); Fegan & Prior (2005) ([8])), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

f) DNS vonalkódolás (Wicker *et al.* (2007) ([9])), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint;

g) MALDI-TOF tömegspektrometria (van de Bilt *et al.* (2018) ([10])), a nemzetközi diagnosztikai szabványokban leírtak szerint.

([4]) Vreeburg, R., Zendman, A., Pol A., Verheij, E., Nas, M., Kooman-Gersmann, M. (2018). Validation of four real-time TaqMan PCRs for the detection of *Ralstonia solanacearum* and/or *Ralstonia pseudosolanacearum* and/or *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* in potato tubers using a statistical regression approach. *EPPO Bulletin* 48, 86–96.

([5]) Massart, S., Nagy, C., Jijakli, M.H. (2014). Development of the simultaneous detection of *Ralstonia solanacearum* race 3 and *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* in potato tubers by a multiplex real-time PCR assay. *European Journal of Plant Pathology* 138, 29–37.

([6]) Lenarčič, R., Morisset, D., Pirc, M., Llop, P., Ravnikar, M., Dreo, T. (2014). Loop-mediated isothermal amplification of specific endoglucanase gene sequence for detection of the bacterial wilt pathogen *Ralstonia solanacearum*. *PLoS ONE* 9(4), e96027. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0096027.

([7]) Opina, N., Tavner, F., Holloway, G., Wang, J.F., Li, T.H., Maghirang, R., Fegan, M., Hayward, A.C., Viji Krishnapillai, A., Wai-Foong Hong, Holloway, B.W, Timmis, J.N. (1997). A novel method for development of species and strainspecific DNA probes and PCR primers for identifying *Burkholderia solanacearum* (formerly *Pseudomonas solanacearum*). *Asia-Pacific Journal of Molecular Biology and Biotechnology* 5, 19–30.

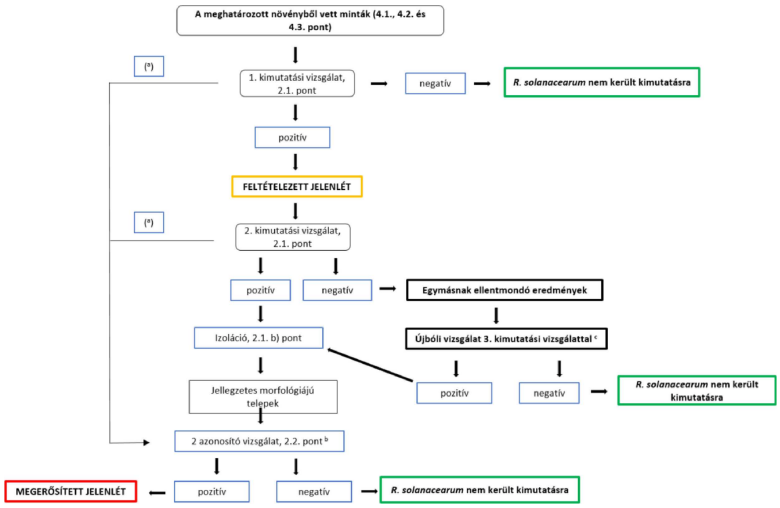
([8]) Fegan, M., Prior, P. (2005). How complex is the „*Ralstonia solanacearum* species complex". *In Bacterial Wilt Disease and the* Ralstonia solanacearum *Species Complex* (eds Allen C, Hayward AC & Prior P), pp. 449–461. American Phytopathological Society, St Paul, MN (US).

([9]) Wicker, E., Grassart, L., Coranson-Beaudu, R., Mian, D., Guilbaud, C., Fegan, M., Prior, P. (2007). *Ralstonia solanacearum* strains from Martinique French West Indies) exhibiting a new pathogenic potential. *Applied and Environmental Microbiology* 73, 6790–6801.

([10]) van de Bilt, J.L.J., Wolsink, M.H.L., Gorkink-Smits, P.P.M.A., Landman, N.M., Bergsma-Vlami, M. (2018). Application of Matrix-Assisted Laser Desorption Ionization Time-Of-Flight Mass Spectrometry for rapid and accurate identification of *Ralstonia solanacearum* and *Ralstonia pseudosolanacearum*. *European Journal of Plant Pathology*, https://doi.org/10.1007/s10658-018-1517-5.

3. AZ ELJÁRÁSOK FOLYAMATÁBRÁI

1. folyamatábra: Diagnosztikai eljárás a meghatározott károsító jelenlétének a meghatározott növény mintáiban történő kimutatására.

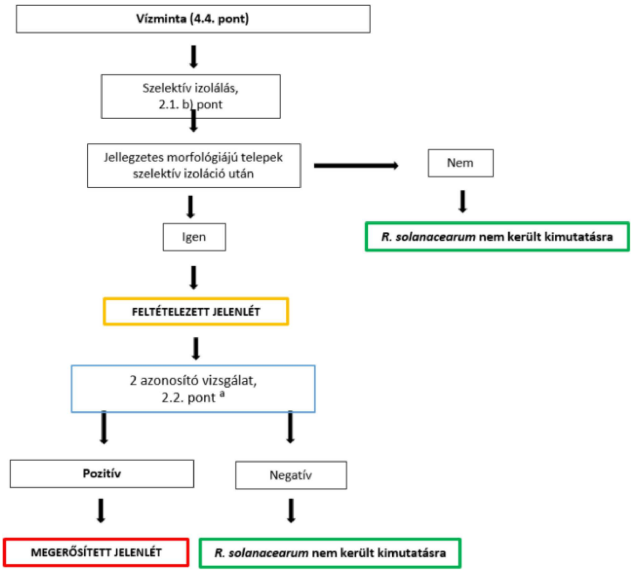

[a] Első vagy második kimutatási vizsgálatként izolálás alkalmazható. Ha feltételezhető a meghatározott károsító jelenléte a tápközegben, a telepeket meg kell tisztítani tiszta tenyészetek nyerése céljából, amelyeken két azonosítási vizsgálatot kell végezni.

[b] E két azonosítási vizsgálat közül az egyiknek a 2.2. pont e), f) és g) pontjában említett vizsgálatok valamelyikének kell lennie. A károsító jelenlétének megerősítéséhez a két azonosítási vizsgálat pozitív eredménye szükséges.

[c] A harmadik kimutatási vizsgálatnak eltérő biológiai elveken vagy eltérő nukleotid régiókon kell alapulnia.

2. folyamatábra: Diagnosztikai eljárás a meghatározott károsító vízmintákban történő kimutatására.

[a] E két azonosítási vizsgálat közül az egyiknek a 2.2. pont e), f) és g) pontjában említett vizsgálatok valamelyikének kell lennie. A károsító jelenlétének megerősítéséhez a két azonosítási vizsgálat pozitív eredménye szükséges.

4. A MINTA ELŐKÉSZÍTÉSE

4.1. Tünetmentes gumókból vett minták

A standard mintának vizsgálatonként 200 gumót kell tartalmaznia. A nemzetközi diagnosztikai szabványok ismertetik a megfelelő laboratóriumi eljárást, melynek során a köldökrészből vett darabokat feldolgozzák kivonat kinyerése céljából a meghatározott károsító kimutatásához.

4.2. Tünetmentes meghatározott növényekből vett minták

Látens fertőzések kimutatását szárdarabok vagy levélnyelek egyesített mintáin kell elvégezni. Az eljárás különböző növényekből származó legfeljebb 200 szárdarabra vagy 200 levélnyélre alkalmazható. A nemzetközi diagnosztikai szabványok ismertetik a szárdarabok vagy levélnyelek fertőtlenítésére és feldolgozására szolgáló megfelelő laboratóriumi eljárást, a meghatározott károsító kimutatásához szükséges kivonat kinyerése céljából.

4.3. A meghatározott növények tüneteket mutató anyagából vett minták

Steril körülmények között szövetrészeket kell kimetszeni a burgonyagumó edénynyalábgyűrűjéből vagy a hervadás tüneteit mutató meghatározott növények szárában lévő edénynyalábkötegekből. A nemzetközi diagnosztikai szabványok teljeskörűen ismertetik az ilyen szövetek feldolgozására szolgáló megfelelő laboratóriumi eljárást, a meghatározott károsító kimutatásához szükséges kivonat kinyerése céljából.

4.4. Felszíni víztestből vagy visszavezetett vízből vett minták (beleértve a burgonya-feldolgozásból vagy a szennyvízhálózatból származó mintákat)

A szelektív izolálás a fő vizsgálati módszer a meghatározott károsítónak a felszíni víztestből, a visszaforgató rendszerekből származó vízből és a szennyvizekből (burgonyafeldolgozó ipar) vett mintákban történő kimutatására. A nemzetközi diagnosztikai szabványok ismertetik a vízminták feldolgozására szolgáló megfelelő laboratóriumi eljárást.

II. MELLÉKLET

A 3. cikk (3) bekezdésében említett sablon a felderítések eredményeinek jelentéséhez

Sablon az előző naptári évi burgonya- és paradicsombetakarítások tekintetében a baktériumos barnarothadással kapcsolatban végzett felderítés eredményeinek bemutatásához.

Ez a táblázat csak az Ön országában betakarított burgonya és paradicsom vonatkozásában végzett felderítések eredményeihez használható.

Tagállam	Kategória	Termőterület (ha)	Laboratóriumi vizsgálatok						A gumók vizuális vizsgálata [1]			A fejlődő növény vizuális vizsgálata [1]			Egyéb információk
			Minták száma	Tételek száma	A tételek mérete (t vagy ha)	Mintavételi időszak	Pozitív		A vizsgált minták száma	A minta mérete	Pozitív minták száma [2]	A vizuális vizsgálatok száma	Hektárok száma (burgonya) vagy növények száma (paradicsom)	Pozitív eredmények száma [2]	
							minták száma	tételek száma							
	Ültetésre szánt tanúsított gumók														
	Ültetésre szánt egyéb gumók (nevezze meg)														
	Áruburgonya és feldolgozásra szánt burgonya														
	Egyéb gumók (nevezze meg)														
	Újraültetésre szánt paradicsom														
	Egyéb gazdaszervezetek (adja meg a fajokat, folyókat/területeket)														
	Víz (adja meg a folyót/területet/telephelyet)														

([1]) A gumók vagy növények makroszkopikus vizsgálataként értendő.

([2]) Tüneteket észleltek, mintát vettek, és a laboratóriumi vizsgálatok megerősítették a meghatározott károsító jelenlétét.

III. MELLÉKLET

Az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontjában, az 5. cikk (3) bekezdése első albekezdésének a) pontjában és az 5. cikk (4) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett vizsgálat

Az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontjában, az 5. cikk (3) bekezdése első albekezdésének a) pontjában és az 5. cikk (4) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett vizsgálat adott esetben a következő elemekre terjed ki:

1. termőhelyek:
   a) amelyeken a meghatározott károsítóval fertőzöttnek talált burgonyával klonális rokonságban álló burgonyát termesztenek vagy termesztettek;
   b) amelyeken a meghatározott károsítóval fertőzöttnek talált paradicsoméval azonos forrásból származó paradicsomot termesztenek vagy termesztettek;
   c) amelyeken a meghatározott károsító feltételezett jelenléte miatt hatósági ellenőrzés alá helyezett burgonyát vagy paradicsomot termesztenek vagy termesztettek;
   d) amelyeken a meghatározott károsítóval fertőzöttnek talált termőhelyeken termesztett burgonyával klonális rokonságban álló burgonyát termesztenek vagy termesztettek;
   e) amelyeken burgonyát vagy paradicsomot termesztenek, és amelyek fertőzött termőhelyek szomszédságában találhatók, beleértve az olyan termőhelyeket, ahol – közvetlenül vagy közös szolgáltatón keresztül – közösen használnak termelési eszközöket és létesítményeket;
   f) amelyeken öntözés vagy permetezés céljára felszíni vizet használnak bármely olyan forrásból, amely esetében fennáll vagy beigazolódott a meghatározott károsítóval való fertőzöttség gyanúja;
   g) amelyeken öntözés vagy permetezés céljára felszíni vizet használnak olyan forrásból, amely közös használatban van olyan termőhelyekkel, amelyek esetében fennáll vagy beigazolódott a meghatározott károsítóval való fertőzöttség gyanúja;
   h) amely olyan felszíni vízzel van vagy volt elöntve, amely esetében fennáll vagy beigazolódott a meghatározott károsítóval való fertőzöttség gyanúja; és
2. felszíni víz, amelyet olyan meghatározott növények öntözésére vagy permetezésére használnak, vagy amely olyan földe (ke)t vagy termőhelye(ke)t öntött el, amely(ek) esetében megerősítést nyert, hogy a meghatározott károsítóval fertőzött (ek).

IV. MELLÉKLET

Figyelembe veendő elemek a tételek meghatározott károsítóval valószínűleg fertőzöttnek való minősítéséhez az 5. cikk (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja és az 5. cikk (4) bekezdése második albekezdésének b) pontja értelmében, valamint a meghatározott károsító lehetséges terjedésének meghatározásához az 5. cikk (2) bekezdésének c) pontja és az 5. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontja értelmében

1. Egy adott tételnek az 5. cikk (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja és az 5. cikk (4) bekezdése második albekezdésének b) pontja értelmében a meghatározott károsítóval valószínűleg fertőzöttnek való minősítése során a következő elemeket kell figyelembe venni:

   a) az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített termőhelyen termesztett meghatározott növények;

   b) az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített meghatározott növényekkel termelési kapcsolatban álló termőhely(ek), beleértve azokat, ahol – közvetlenül vagy közös szolgáltatón keresztül – közösen használnak termelési eszközöket és létesítményeket;

   c) meghatározott növények, amelyeket a b) pontban említett termőhely(ek)en termesztenek, vagy amelyek jelen voltak ilyen termőhely(ek)en abban az időszakban, amikor az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített meghatározott növények jelen voltak az a) pontban említett termőhelyen;

   d) az a), b) és c) pontban említett termőhelyekről származó meghatározott növényekkel foglalkozó üzemek;

   e) mindazok a gépek, járművek, edények, raktárak vagy azok egységei, valamint minden egyéb tárgy, beleértve a csomagolóanyagokat is, amelyek érintkezésbe kerülhettek az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített meghatározott növényekkel;

   f) minden meghatározott növény, amelyet az előző pontban felsorolt építményekben vagy eszközökben tároltak, vagy amely azokkal érintkezésbe került azt megelőzően, hogy sor került volna ezen építményeknek vagy eszközöknek a tisztítására és fertőtlenítésére;

   g) az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának megfelelően elvégzett vizsgálat és laboratóriumi eljárások eredményeként, a burgonya esetében azok a gumók vagy növények, amelyek egyenes vagy oldalági klonális kapcsolatban állnak az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített meghatározott növényekkel, illetve a paradicsom esetében azok a növények, amelyek ugyanabból a forrásból származnak, mint az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített meghatározott növények, és amelyeknél úgy tűnik, hogy – bár a meghatározott károsító kimutatására irányuló vizsgálat hozhatott negatív eredményt – a fertőzés klonális kapcsolat útján valószínűsíthető;

   h) a g) pontban említett meghatározott növények termőhelye(i);

   i) a meghatározott növények termőhelye(i), mely(ek)nek öntözéséhez vagy permetezéséhez az 5. cikk (4) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontja értelmében fertőzöttnek minősített vizet használtak;

   j) olyan felszíni vízzel elárasztott termesztési helyeken termesztett meghatározott növények, amely esetében megerősítést nyert, hogy az fertőzött.

2. A meghatározott károsító lehetséges terjedésének az 5. cikk (2) bekezdése c) pontja, valamint az 5. cikk (4) bekezdése első albekezdésének b) pontja szerinti meghatározása során a következő elemeket kell figyelembe venni:

   a) az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében létrehozott körülhatárolt területen:

      i. egyéb termőhelyek közelsége, ahol a meghatározott növényeket termesztik;

      ii. az ültetésre szánt gumókészletek közös termesztése és felhasználása;

      iii. a meghatározott növények öntözéséhez vagy permetezéséhez felszíni vizet használó termőhelyek, azokban az esetekben, amikor fennáll vagy fennállt annak a kockázata, hogy a felszíni víz elfolyik az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített termőhely(ek)ről, vagy elárasztja az(oka)t;

   b) olyan esetekben, amikor az 5. cikk (4) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontja értelmében a felszíni vizet fertőzöttnek minősítették:

      i. a meghatározott növények olyan termőhelye(i), amely(ek) a fertőzöttnek minősített felszíni víz közelében található(k), vagy amelye(ke)t az ilyen felszíni víz általi elárasztás fenyeget;

      ii. a fertőzöttnek minősített felszíni vízzel összeköttetésben lévő különálló öntözővíz-tározók;

iii. a fertőzöttnek minősített felszíni vízzel összeköttetésben lévő víztestek, figyelembe véve:

– a fertőzöttnek minősített víz folyásirányát és folyási sebességét;

– a burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövények jelenlétét.

V. MELLÉKLET

A 6. cikkben említett felszámolási intézkedések

1. A 6. cikk (1) bekezdésében említett intézkedéseknek legalább a következők egyikét kell magukban foglalniuk:

   a) állati takarmányként való felhasználás olyan hőkezelés után, mely biztosítja, hogy ne állhasson fenn a meghatározott károsító túlélésének a kockázata;

   b) ártalmatlanítás hatóságilag jóváhagyott hulladéklerakóban, ahol nem áll fenn azonosítható kockázata annak, hogy a meghatározott károsító kikerül a környezetbe, pl. mezőgazdasági területekre való átszivárgás révén;

   c) elégetés;

   d) ipari feldolgozás azonnali elszállítással közvetlenül egy olyan feldolgozóüzembe, amely rendelkezik hatóságilag engedélyezett hulladékártalmatlanító berendezésekkel, melyek tekintetében megállapítást nyert, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata, továbbá rendelkezik egy programmal legalább a szállítójárművek tisztítására és fertőtlenítésére;

   e) egyéb intézkedések, feltéve, hogy megállapítást nyert, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata; ezekről az intézkedésekről és azok indoklásáról értesíteni kell a Bizottságot és a többi tagállamot.

   Bármilyen, a fentiekkel összefüggő vagy azokból eredő fennmaradó hulladékot hatóságilag jóváhagyott módszerekkel ártalmatlanítani kell a VI. melléklettel összhangban.

2. A 6. cikk (2) bekezdése értelmében valószínűleg fertőzöttnek minősített meghatározott növények megfelelő felhasználását vagy ártalmatlanítását az illetékes hatóság ellenőrzése mellett kell végezni. Az említett illetékes hatóság jóváhagyja az említett meghatározott növények alábbi felhasználásait és a kapcsolódó hulladékártalmatlanítást:

   a) burgonyagumók esetében:

      i. fogyasztásra szánt gumókként való felhasználás, közvetlen szállításhoz és átcsomagolás nélküli felhasználáshoz csomagolva, megfelelő hulladékártalmatlanító berendezésekkel rendelkező telepen. Az ültetésre szánt gumók csak ugyanazon a telepen kezelhetők, amennyiben arra elkülönítve vagy tisztítást és fertőtlenítést követően kerül sor; vagy

      ii. ipari feldolgozásra szánt gumókként való felhasználás, azonnali elszállítással közvetlenül egy olyan feldolgozóüzembe, amely rendelkezik megfelelő hulladékártalmatlanító berendezésekkel és egy programmal legalább a szállítójárművek tisztítására és fertőtlenítésére; vagy

      iii. néhány egyéb felhasználási vagy ártalmatlanítási mód, feltéve, hogy megállapításra kerül, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata, továbbá az illetékes hatóság jóváhagyásától függően.

   b) a meghatározott növények egyéb növényi részei esetében, beleértve a szár- és levélhulladékot:

      i. megsemmisítés; vagy

      ii. néhány egyéb felhasználási vagy ártalmatlanítási mód, feltéve, hogy megállapításra kerül, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata, továbbá az illetékes hatóság jóváhagyásától függően.

3. A 6. cikk (3) bekezdésében említett eszközök tisztításának és fertőtlenítésének megfelelő módszerei azok, amelyek tekintetében megállapítást nyert, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata, és az említett módszereket a tagállamok illetékes hatóságainak felügyelete mellett kell alkalmazni.

4. Az 5. cikk értelmében létrehozott és a 6. cikk (4) bekezdésében említett körülhatárolt terület(ek)en belül a tagállamok által végrehajtandó intézkedések a 4.1. és 4.2. pontban meghatározott intézkedéseket foglalják magukban:

4.1. Az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősített termőhelyeken végrehajtandó intézkedések:

4.1.1. Olyan termesztési helyen vagy védett kultúra olyan termesztőegységében, amelyet az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja értelmében fertőzöttnek minősítettek, az 1., 2. és 3. pontban meghatározott valamennyi intézkedést, vagy a 4., 5., 6. és 7. pontban meghatározott valamennyi intézkedést végre kell hajtani:

1. a fertőzöttnek minősítés évét követő első négy tenyészidőszak során az árvakelésű meghatározott növényeknek, valamint a meghatározott károsító egyéb, a burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényeinek az eltávolítása, a meghatározott növények, valamint a burgonya és a paradicsom vetőmagjai elültetésének tilalma, figyelembe véve a meghatározott károsító biológiai jellemzőit, továbbá a burgonyafélékhez tartozó termesztett gazdanövények, valamint olyan, a *Brassica* nemzetséghez tartozó növények elültetésének tilalma, amelyek esetében fennáll a meghatározott károsító túlélésének azonosított kockázata;

2. a fertőzöttnek minősítés évét követő ötödik évtől kezdődően, az 1. pontban foglalt feltételek teljesítését követően és azzal a feltétellel, hogy a hatósági ellenőrzések során a termesztési helyet az ültetést megelőző legalább két egymást követő tenyészidőszak során árvakelésű meghatározott növényektől és a burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényektől mentesnek találták, csak olyan burgonyagumók ültetése engedélyezhető, amelyeket nem más burgonya szaporítására szánnak, és a betakarított burgonyagumókat vagy adott esetben a paradicsomnövényeket az I. mellékletnek megfelelően meg kell vizsgálni;

3. a meghatározott növényeknek a 2. pontban említett első alkalommal történő termesztését követően, valamint ültetésre szánt gumók termesztése esetén egy megfelelő, legalább kétéves vetésforgót követően a 3. cikkben előírtak szerint felderítést kell végezni; vagy

4. a fertőzöttnek minősítés évét követő első öt tenyészidőszak során az árvakelésű meghatározott növényeknek és a meghatározott károsító egyéb, a burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényeinek az eltávolítása;

5. a fertőzöttnek minősítés évét követő első három év során a termesztési helyet ugaron hagyják vagy gabonát termesztenek rajta az azonosított kockázatnak megfelelően, vagy állandó legelőként művelik gyakori tarvágással vagy intenzív legeltetéssel, vagy fűmagtermesztés céljára használják;

6. a fertőzöttnek minősítés évét követő negyedik és ötödik évben a termőhelyet olyan növényekkel ültetik be, amelyek nem gazdanövényei a meghatározott károsítónak, és amelyek esetében nem áll fenn a meghatározott károsító túlélésének és terjedésének azonosítható kockázata;

7. a fertőzöttnek minősítés évét követő hatodik évtől kezdődően, a 4., 5. és 6. pontban foglalt feltételek teljesítését követően és azzal a feltétellel, hogy a hatósági ellenőrzések során a termesztési helyet az ültetést megelőző legalább két egymást követő tenyészidőszak során árvakelésű meghatározott növényektől és a meghatározott károsító burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényeitől mentesnek találták, ültetésre szánt gumók vagy más gumók termesztése engedélyezhető, és a betakarított gumókat vagy – adott esetben – a paradicsomnövényeket meg kell vizsgálni az I. melléklettel összhangban.

4.1.2. A fertőzött termőhely minden más termesztési helyén, és azzal a feltétellel, hogy az illetékes hatóságok megállapították az árvakelésű meghatározott növények és a meghatározott károsító egyéb, burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényei által jelentett kockázat megszűnését, a következő feltételek alkalmazandók:

1. Tanúsított burgonyanövények olyan termesztési helyeken ültethetők, ahol legalább két éven keresztül nem termesztettek sem burgonyát, sem más, burgonyafélékhez tartozó termesztett gazdanövényeket, és az alábbi követelmények mindegyike teljesül:

   a) az illetékes hatóság által végzett vizsgálatok kimutatták, hogy a termőhelyen a fertőzés forrása csupán klonális volt, és nem a más gumótételekkel való érintkezésből eredt;

   b) ezek a vizsgálatok a termőhelyen termesztett összes többi burgonyatétel vizsgálati jegyzőkönyvén, valamint a fertőzés egyéb lehetséges forrásainak, különösen a közeli vízi utaknak a vizsgálatán alapulnak;

   c) az ezeken a termesztési helyeken termesztett gumókat forgalomba hozatal előtt megvizsgálták az I. mellékletnek megfelelően.

2. Egyéb esetekben a következő feltételek alkalmazandók:

   a) a fertőzöttnek minősítés évét követő tenyészidőszakban:

      i. burgonya esetében nem ültethetők burgonyagumók, burgonyanövények, burgonyamagok vagy a meghatározott károsító más, a burgonyafélékhez tartozó termesztett gazdanövényei, vagy pedig kizárólag – fogyasztásra szánt gumók termesztése céljából – ültetésre szánt tanúsított gumók ültethetők;

ii. paradicsom esetében az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet ([1]) követelményeinek megfelelő vetőmagról termesztett paradicsomnövények kizárólag termés előállítása céljából ültethetők;

b) a fertőzöttnek minősítés évét követő második tenyészidőszakban:

i. kizárólag olyan, ültetésre szánt tanúsított gumók vagy ültetésre szánt gumók ültethetők ültetésre szánt gumók vagy más gumók termesztése céljából, amelyeket a meghatározott károsítótól való mentesség tekintetében megvizsgáltak, és amelyeket a 4.1. pontban említettektől eltérő termőhelyeken, hatósági felügyelet mellett termesztenek;

ii. kizárólag az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet követelményeinek megfelelő vetőmagról termesztett vagy – vegetatív szaporítás esetén – ilyen magról származó és a 4.1. pontban említettektől eltérő termőhelyeken, hatósági felügyelet mellett termesztett paradicsomnövények ültethetők növénytermesztés vagy termés előállítása céljából;

c) legalább a fertőzötté nyilvánítás évét követő harmadik tenyészidőszakban:

i. kizárólag hatósági felügyelet mellett termesztett, ültetésre szánt tanúsított gumók vagy hatósági felügyelet mellett termesztett, ültetésre szánt gumók ültethetők ültetésre szánt gumók vagy más gumók termesztése céljából;

ii. kizárólag az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet követelményeinek megfelelő vetőmagról termesztett paradicsomnövények vagy hatósági felügyelet mellett ilyen növényekből termesztett paradicsomnövények ültethetők növénytermesztés vagy termés előállítása céljából;

d) az a), b) és c) pontban említett tenyészidőszakok mindegyikében intézkedéseket kell hozni az adott esetben jelen lévő árvakelésű burgonyanövényeknek és a meghatározott károsító burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényeinek az eltávolítása céljából, és hatósági vizsgálatokat kell végezni a fejlődő növényeken a megfelelő időben, és minden burgonyatermesztési helyen meg kell vizsgálni a betakarított gumókat az I. melléklettel összhangban.

4.1.3. Közvetlenül az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja szerinti fertőzöttnek minősítést követően, majd az azt követő első tenyészidőszak után:

1. Az összes gépet és tároló létesítményt, amely a termőhelyen található és szerepet kapott a meghatározott növény termesztésében, meg kell tisztítani, és szükség esetén fertőtleníteni kell a megfelelő módszerek alkalmazásával, a 3. pontban meghatározottak szerint.

2. A meghatározott károsító terjedésének megakadályozása érdekében szükség esetén be kell vezetni az öntözési és permetezési programok hatósági ellenőrzését, beleértve azok tilalmát is.

4.1.4. Védett kultúra termőhelyeinek az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja szerint fertőzöttnek minősített olyan egységében, ahol lehetőség van a termesztőközeg teljes cseréjére:

1. Nem ültethetők meghatározott növények, burgonyavetőmagok vagy a meghatározott károsító más, burgonyafélékhez tartozó termesztett gazdanövényei, kivéve akkor, ha a termesztési egység vonatkozásában végrehajtották a következő hatóságilag felügyelt intézkedések mindegyikét:

a) a meghatározott károsító elpusztítása;

b) a gazdanövényekből származó valamennyi növényi anyag eltávolítása;

c) a termesztőközeg teljes cseréje és a szóban forgó egység, valamint az összes felszerelés megtisztítása és – szükség esetén – fertőtlenítése;

d) a burgonya- vagy paradicsomtermesztés illetékes hatóság általi engedélyezése.

2. A burgonyát ültetésre szánt tanúsított gumókról, vagy bevizsgált forrásból származó minigumókról vagy mikronövényekről kell termeszteni.

([1]) A Bizottság (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelete (2019. november 28.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet egységes végrehajtási feltételeinek megállapításáról, valamint a 690/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2018/2019 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 319., 2019.12.10., 1. o.).

3. A paradicsomot az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet követelményeinek megfelelő vetőmagról vagy – vegetatív szaporítás esetén – ilyen magról származó és hatósági felügyelet mellett termesztett paradicsomnövényekről kell termeszteni.

4. A meghatározott károsító terjedésének megakadályozása érdekében szükség esetén be kell vezetni az öntözési és permetezési programok hatósági ellenőrzését, beleértve azok tilalmát is.

4.2. A körülhatárolt területen belül, a 4.1. pontban részletezett intézkedéseken felül a tagállamok végrehajtják a következő intézkedéseket:

1. Közvetlenül a fertőzöttnek minősítést követően gondoskodnak az ilyen körülhatárolt területeken lévő, és a meghatározott növény termesztésébe bevont valamennyi gép és tároló létesítmény megtisztításáról és – szükség esetén – fertőtlenítéséről a megfelelő módszerek alkalmazásával, a 3. pontban meghatározottak szerint.

2. Azonnal, és a fertőzöttnek minősítést követő legalább három tenyészidőszakon át:

a) azokban az esetekben, amikor az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében körülhatárolt terület meghatározására került sor:

i. biztosítják azoknak a helyeknek az illetékes hatóság általi felügyeletét, ahol meghatározott növényeket termesztenek, tárolnak vagy kezelnek, valamint azoknak a termőhelyeknek a felügyeletét, amelyek a meghatározott növény termesztéséhez használt gépeket üzemeltetnek szerződéses alapon;

ii. előírják, hogy az adott területen belüli mindenféle burgonyatermesztés céljából kizárólag ültetésre szánt tanúsított gumókat vagy ugyanazon a termőhelyen való történő elültetésre szánt, hatósági felügyelet mellett termesztett gumókat használjanak, és hogy betakarítás után az 5. cikk (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja szerint valószínűleg fertőzöttnek minősített termőhelyeken termesztett, ültetésre szánt gumókat laboratóriumi vizsgálatnak vessék alá;

iii. előírják az ültetésre szánt gumók betakarított készleteinek más gumókészletektől elkülönített kezelését a körülhatárolt területen belüli összes termőhelyen, vagy tisztításra és – szükség esetén – fertőtlenítésre szolgáló program elvégzését az ültetésre szánt gumók betakarított készleteinek kezelése és más gumókészletek kezelése között;

iv. megkövetelik, hogy az adott körülhatárolt területen belül valamennyi paradicsomnövény esetében kizárólag az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet követelményeinek megfelelő vetőmagról termesztett vagy – vegetatív szaporítás esetén – ilyen magról származó és hatósági felügyelet mellett termesztett paradicsomnövényeket ültessenek;

v. elvégzik a 3. cikk (1) bekezdésében előírt felderítést;

b) azokban az esetekben, amikor valamely felszíni vizet az 5. cikk (4) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontja értelmében fertőzöttnek minősítettek, vagy a IV. melléklet 2. pontjának megfelelően a meghatározott károsító szervezet lehetséges terjedésének közegeként jelöltek meg:

i. megfelelő időpontokban évenkénti felderítést végeznek, beleértve a mintavételt a felszíni vízből, valamint – szükség esetén – a megfelelő vízforrásokban található, burgonyafélékhez tartozó vadon élő gazdanövényekből, és gondoskodnak e minták I. mellékletben említett laboratóriumi vizsgálatairól;

ii. a meghatározott károsító terjedésének megakadályozása érdekében hatósági felügyeletet vezetnek be az öntözési és permetezési programokra vonatkozóan, beleértve a fertőzöttnek minősített víznek a meghatározott növények és – adott esetben – más, a burgonyafélékhez tartozó termesztett gazdanövények öntözéséhez vagy permetezéséhez való felhasználásának tilalmát is. Ezt a tilalmat megfelelő időpontokban felülvizsgálhatják a felszíni víz vonatkozásában végzett intenzív mintavétel és laboratóriumi vizsgálatok során kapott eredmények alapján annak érdekében, hogy nagy biztonsággal megállapítható legyen, hogy a meghatározott károsító már nincs jelen. A tilalom alatt álló víz felhasználását engedélyezhetik paradicsomnövények, valamint más, végső fogyasztásra és feldolgozásra szánt gazdanövények üvegházakban, hatósági felügyelet mellett történő öntözésére és permetezésére, amennyiben a vizet megfelelő módszerek alkalmazásával fertőtlenítik. Ebben az esetben az illetékes hatóságok visszavonhatják a víz meghatározott károsító által fertőzöttként való minősítését;

iii. azokban az esetekben, amikor a kibocsátott folyékony hulladék fertőzött, hatósági ellenőrzéseket vezetnek be a termőhely meghatározott növényeit kezelő ipari feldolgozóüzemek vagy csomagolóüzemek által kibocsátott szilárd vagy folyékony hulladék ártalmatlanítására vonatkozóan..

3. Szükség esetén programot dolgoznak ki az ültetésre szánt teljes gumókészlet megfelelő időtartam alatt történő lecserélésére.

VI. MELLÉKLET

Az V. melléklet 1. pontjában említett, hatóságilag jóváhagyott hulladékártalmatlanításra vonatkozó követelmények

Az V. melléklet 1. pontjában említett, hatóságilag jóváhagyott hulladékártalmatlanítási módszereknek meg kell felelniük a következő követelményeknek:

1. A meghatározott növényekből keletkező hulladékot, ideértve a leselejtezett burgonyát, a burgonyahéjat és a paradicsomot, valamint bármely egyéb, a meghatározott növénnyel kapcsolatban keletkező szilárd hulladékot (beleértve a talajt, a köveket és az egyéb törmeléket) az alábbi módszerek egyikének alkalmazásával ártalmatlanítani kell:

   a) ártalmatlanítás hatóságilag jóváhagyott hulladéklerakóban, ahol nem áll fenn azonosítható kockázata annak, hogy a meghatározott károsító kikerül a környezetbe, pl. mezőgazdasági területekre való átszivárgás vagy mezőgazdasági területek öntözésére használható vízforrásokkal való érintkezés révén;

   b) elégetés;

   c) egyéb intézkedések, feltéve, hogy megállapítást nyert, hogy nem áll fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata; ezekről az intézkedésekről értesíteni kell a Bizottságot és a többi tagállamot.

   Az a) pont alkalmazásában a hulladékot biztonságos körülmények között közvetlenül a lerakóhelyre kell szállítani, olyan módon, hogy ne álljon fenn hulladékvesztés kockázata.

2. A végleges elhelyezést megelőzően a lebegő szilárd anyagokat tartalmazó folyékony hulladékot szűrési vagy ülepítési eljárásnak kell alávetni e szilárd anyagok eltávolítása érdekében, amelyeket az 1. pontban foglaltak szerint ártalmatlanítani kell.

   A folyékony hulladékot:

   a) az elhelyezést megelőzően hőkezelésnek kell alávetni úgy, hogy annak minden részében a hőmérséklet 30 percen keresztül legalább 60 °C legyen; vagy

   b) egyéb olyan, hatóságilag jóváhagyott és hatóságilag felügyelt módon kell ártalmatlanítani, amely esetében nem áll fenn a hulladék mezőgazdasági területtel vagy a mezőgazdasági terület öntözésére felhasználható vízforrásokkal való érintkezésének azonosítható kockázata.